

Klima og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres referanse	Vår referanse 2017/16790-4-242364/2017-ASKA	Klassering 144	Dato 23.11.2017
------------------------	---	--------------------------	---------------------------

Høringsuttalelse fra Fredrikstad kommune.

Forslag til statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene.

Formannskapet i Fredrikstad behandlet forslaget i møte den 23.11.2017 og vedtok følgende uttalelse.

Fredrikstad kommune har fått Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene til høring, med frist den 1.12.2017. Ferdig retningslinje vil erstatte gjeldende planretningslinje for klima- og energiplanlegging fra 2009. I hovedsak består endringen i at klimatilpasning er innlemmet i eksisterende planretningslinje. Formålet med retningslinjen er at kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning). Klimatilpasning og utslippsreduksjoner må sees i sammenheng der det er relevant. Det er viktig å planlegge for løsninger som både reduserer utslippene og reduserer risiko og sårbarhet for klimaendringer. I Meld. St. 33 (2012-2013) varslet regjeringen at de ville utarbeide en Statlig planretningslinje med føringer for hvordan klimatilpasning skal håndteres på ulike samfunnsområder i planlegging og vedtak. Retningslinjene foreslås nå innarbeidet i de eksisterende retningslinjene for klima- og energiplanlegging, for å kunne se arbeidet med utslippsreduksjoner og arbeidet med klimatilpasning i sammenheng.

Om klimatilpasning står det blant annet følgende:

Dersom det er usikkerhet knyttet til tilgjengelig kunnskapsgrunnlag som har betydning for utfallet av planen, skal dette tydelig fremgå. Når konsekvensene av klimaendringene vurderes, skal høye alternativer fra nasjonale klimaframskrivninger legges til grunn. I kommuneplanens samfunnsdel og andre relevante planer bør kommunen, basert på lokale forhold, vurdere hvordan endringer i klima kan påvirke blant annet samfunnssikkerhet, kritisk infrastruktur, naturmiljø, befolkningens helse, samt konsekvenser for berørte næringer (for

Bærekraftig samfunnsutvikling

Besøksadresse: Nygaardsgt. 16, 1606 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00 Org.nr: 940039541

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Tlf. saksbeh.: 69 30 56 39 Bankkonto:

eksempel endringer i infrastrukturtenester, transport, reiseliv, vekstforhold og landbruk for øvrig).

Kommunen har etter plan- og bygningsloven en særlig viktig rolle som planmyndighet, og skal i sine planprosesser legge til rette for at berørte myndigheter deltar og bidrar aktivt. Kommuneplanens arealdel må brukes aktivt for å oppnå en samlet arealdisponering som ivaretar hensynet til et klima i endring. I planprogrammet skal det gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende planer.

Arealer som vurderes tatt i bruk til utbyggingsformål kan være utsatt for farer, som for eksempel flom og skred. For å kunne forebygge tap av liv, helse, kritisk infrastruktur og andre materielle verdier er det nødvendig at det, gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser tidlig i planprosessen, vurderes om klimaendringer gir endret risiko og sårbarhet for slike hendelser. Ved planlegging av nye områder for utbygging, fortetting og transformasjon, skal det vurderes hvordan hensynet til et endret klima kan ivaretas. Det bør legges vekt på gode helhetlige løsninger, som også kan bidra til økt kvalitet i uteområder. Planer skal ta hensyn til behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig overvannshåndtering. Naturbaserte løsninger, eksisterende (våtmarker, naturlige bekker mv.) eller nye (grønne tak og vegger, kunstige bekker og basseng mv.) bør vurderes. Dersom andre løsninger velges, skal det begrunnes hvorfor naturbaserte løsninger er valgt bort.

Fredrikstad kommunes innspill:

Forslaget til Statlig planretningslinje, hvor klimatilpasning innlemmes, bidrar til å styrke kommunens arbeid på området. Kommunen har, i tillegg til kommuneplanen, Kommunedelplan for klima og energi (2014-2017), hvor kommunens handlingsrom knyttet til klimagassreduksjoner omhandles. Arbeidet med klimagassreduksjoner har pågått lenger enn tilpasningsarbeidet. Blant annet deltar østfoldkommunene i Klima Østfold, som er et nettverks-samarbeid koordinert av Østfold fylkeskommune, med hovedvekt på klimagassreduksjoner. Arbeidet med klimatilpasning er forankret i Kommuneplanen (2011-2023), og både samfunnsdelen og arealdelen vektlegger dette. En samordning av utslipps- og tilpasningsdelen av klimapolitikken er viktig, uten at det betyr at de to fagområdene bør slås sammen.

Retningslinjen slik den foreslås, supplerer Plan og bygningsloven og TEK 10 på tilpasningsområdet, og gir planmyndigheten bedre verktøy i saksbehandlingen. Planretningslinjen understreker at planarbeid skal bygge på tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Gjennom utarbeidelsen av regionale klimaprofiler har kommunene fått et godt grunnlag å ta utgangspunkt i. Klimaprofilene vil være til hjelp i arbeidet med langsiktig planlegging, hvor høye alternativer fra klimaframskrivninger skal legges til grunn.

Fredrikstad kommune vil arbeide med å styrke klimatilpasning ved å samordne interne faglige ressurser bedre for å skape økt forståelse og forankring av denne delen av klimaarbeidet. Det er rådmannens vurdering at for å styrke kommunenes arbeid på området, må det i større grad enn tidligere, legges til rette for samarbeid på tvers av virksomheter og sektorer. Samarbeid med regionalt og statlig nivå er også av stor betydning. En bedre samordning av statlige aktører på tilpasningsområdet, vil være en styrke.

Klimatilpasning innebærer at kommunene må planlegge med stor grad av usikkerhet, noe som utfordrer de tradisjonelle strukturer og måter å arbeide på. Planretningslinjen understreker viktigheten av dette gjennom å peke på en rekke samfunnsforhold som vil kunne påvirkes av et klima i endring.

KS hevder i sitt høringsinnspill til Statlig planretningslinje (5.10.2017) at mye av det som ligger i retningslinjen er tiltak som allerede gjøres i norske kommuner og fylkeskommuner. De ønsker en opptrappingsplan på området. KS mener at forslaget ikke løser de hovedutfordringen som endringer i klimaet allerede bidrar til, med tanke på mer flom og nedbør som gir store utfordringer i forhold til håndtering av overvann. En gjennomgang av nøkkeltall gjort av KS, viser at det i mellom år 2011 – 2015 det brukt ca. 8.6 milliarder på reparasjon etter skader, mens det er brukt 1.2 milliarder på forebygging. I følge KS, så øker etterslepet fordi NVE ikke har tilstrekkelige midler til å gjennomføre tiltak. KS krever bedre kartgrunnlag fra staten til bruk bla som flomkart i kommunene og økte midler til å øke takten i sikringsarbeidene.

For å lykkes med klimatilpasningsarbeidet, så bør følgende forhold på plass: En bedre samordning på kommunenivå, gode planverktøy, økte rammer for gjennomføring av tilpasningstiltak, bedre statlig samordning av ansvar på tilpasningsområdet, spesielt på området overvannshåndtering.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Jon-Ivar Nygård
ordfører